

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoE/16/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112221565
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6112221565.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného Advocate s. r. o., so sídlom 811 09 Bratislava, Pribinova 25, IČO: 36 865 141, proti povinnému B. H., nar. XX. X. XXXX, naposledy bytom XXX XX F., P. X., t. č. na neznámom mieste, zastúpenému ustanovenou opatrovníčkou Oľgou Mlynárčikovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Zvolen, vedenej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, Exekútorský úrad so sídlom Záhradnícka č. 60, Bratislava, pod spisovou značkou EX 16226/12, o vymoženie pohľadávky vo výške 1.278,57 EUR s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 1Er/2325/2012-16 zo dňa 29. 1. 2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením exekučný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Súd rozhodol podľa ustanovenia § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), v nadväznosti na ustanovenia § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, 5 a 54 ods. 1, 4 Občianskeho zákonníka (v texte aj ako „OZ“). Súd zmluvný vzťah medzi oprávneným a povinným zo zmluvy o úvere zo dňa 25. 5. 2010 (ďalej aj „Zmluva o úvere“) posúdil ako spotrebiteľský vzťah. Konštatoval, že rozhodcovská doložka obsiahnutá v Zmluve o úvere nebola dojednaná individuálne, čo zjavne vyplýva z jej zaradenia do Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ako súčasť adhéznej formulárovej zmluvy. Spotrebiteľ nemal pri podpise zmluvy možnosť dohodnúť sa na obchodných podmienkach s dodávateľom, mohol len celú zmluvu odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým podmienkam, a teda aj rozhodcovskej doložke. Spôsob koncipovania rozhodcovskej doložky obsiahnutej v bode 15 Všeobecných obchodných podmienok formálne napĺňa podmienku, že rozhodcovské konanie nebolo dojednané ako výlučný prostriedok riešenia sporov. Subjektom, ktorý však v konečnom dôsledku bude mať právo voľby medzi rozhodcovským a všeobecným súdom takmer vždy je veriteľ, pretože miera jeho práv v porovnaní s druhou zmluvnou stranou mu zabezpečuje dominanciu v uvedenom zmluvnom vzťahu a minimalizuje dôvody na podanie žaloby zo strany dlžníka. Rozhodcovskou doložkou koncipovanou uvedeným spôsobom dochádza reálne k narušeniu rovnováhy zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Rozhodcovská doložka v zmluve o úvere už v čase jej uzavretia bola neprijateľná zmluvná podmienka a preto od počiatku neplatná v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, nakoľko rozhodcovské konanie sa uskutočnilo bez riadneho zmocnenia zo strany zmluvných strán, exekučný súd považoval exekučný titul za materiálne nevykonateľný a absenciu tejto jeho vlastnosti za neodstrániteľnú prekážku brániacu vykonaniu exekúcie a tým aj vydaniu poverenia pre súdneho exekútora.

Proti predmetnému uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený. Uviedol, že právne posúdenie veci súdom je nesprávne, ak súd posúdil vec podľa normy, ktorá na daný skutkový stav nedopadá, alebo právnu normu síce určil správne, avšak nesprávne ju interpretoval, alebo ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Mal za to, že exekučný súd v prejednávanej veci prekročil rámec

preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril Exekučný poriadok a v jeho nadväznosti zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej v texte aj „ZRK“). Domnieva sa, že súd na správne zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval právny predpis. Formálne preskúmvanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu tak ako ich vyžaduje ust. § 34 ZRK. Preskúmvaním materiálnej stránky zisťuje exekučný súd, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu. Je toho názoru, že v rámci preskúmvania exekučného titulu po materiálnej stránke, nemôže exekučný súd skúmať samotné rozhodcovské konanie. Splnenie podmienok zastavenia exekúcie, t.j. zaväzovať k niečomu objektívne nemožnému, právom nedovolenému alebo k niečomu, čo je v rozpore s dobrými mravmi, však musí mať povahu zjavného nedostatku exekučného titulu. Má za to, že požiadavka materiálnej stránky exekučného titulu znamená, že v rámci exekučného konania súd nemôže zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu a musí sa obmedziť len na také dôvody zastavenia exekúcie, ktoré majú povahu skutkovo zjavných dôvodov, teda nemôže sa jednať o dôvody právneho posúdenia veci. Postupom súdu v danej veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 ZRK dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom Zákona o rozhodcovskom konaní. Zároveň uviedol, že odôvodnenie rozhodnutia musí byť tak dostatočné a zrozumiteľné, aby u účastníkov konania vzbudzovalo dôveru v jeho zákonnosť a správnosť. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia absentuje postup konajúceho súdu, na základe ktorého dospel k záveru o aplikácii zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd sa v konaní vôbec nezaoberal so splnením podmienok pre vznik spotrebiteľského vzťahu t.j. existencia spotrebiteľa a dodávateľa. Súd nezohľadňoval a v tomto zmysle ani nevykonával dokazovanie o skutočnostiach svedčiacich o závere, k akému dospel. Rozhodnutie súdu je založené na konštatovaní, ktoré nie je podľa návrhu odvolateľa možné preskúmať pre nedostatok dôvodov v odvolacom konaní. Je toho názoru, že keď exekučný súd posudzoval exekučný titul aj z jeho vecnej a právnej stránky - teda vykonával dokazovanie ohľadne nesúlady exekučného titulu so zákonom. Z uvedeného vyplýva, že súd mohol a mal posudzovať aj to, do akej časti je exekučný titul podľa jeho názoru súladný so zákonom a v tomto zmysle aj vykonávať dokazovanie. Zároveň uviedol, že súd pri svojej rozhodovacej činnosti má postupovať prioritne tak, aby dodržiaval zásadu pacta sunt servanda a z toho vyplýva zásada vykladať dôvody neplatnosti právneho úkonu skôr reštriktívne. Na základe uvedeného navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinný vyjadrenie k odvolaniu nepodal.

V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací, odvolanie prejednal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte aj „O. s. p.“) bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods.1, 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Podľa § 44 ods. 1, 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej v texte aj „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, 4 OZ).

Podľa § 53 ods. 1 prvá veta OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné (§ 53 ods. 5 OZ).

Vo veci rozhodol vyšší súdny úradník. Zákonný sudca predložil vec na rozhodnutie krajskému súdu podľa ustanovenia § 374 ods. 4 O. s. p. s vyjadrením, že odvolaniu účastníka konania nemieni vyhovieť.

Odvolačný súd, vychádzajúc z rozsahu a dôvodov odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.), po preskúmaní uznesenia prvostupňového súdu, aplikujúc ustanovenie § 219 ods. 2 O. s. p., sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia a konštatuje správnosť dôvodov a právnych úvah, na podklade ktorých prvostupňový súd rozhodol. Na zdôraznenie jeho správnosti navyše dodáva :

Oprávnený domáhal vykonania exekúcie na základe právoplatného a vykonateľného exekučného titulu, ktorým bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, Spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s., Karloveské rameno 8, Bratislava spisovej značky : SR 01364/11 vydaný dňa 25. 3. 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23. 5. 2011 a vykonateľnosť dňa 26. 5. 2011. Základný právny rámeč nároku priznaného rozhodcovským rozsudkom bol nárok veriteľa z titulu poskytnutého úveru na základe Zmluvy o úvere zo dňa 25. 5. 2010 uzatvorenej medzi oprávneným a povinným. Súd prvého stupňa vzhľadom na vykonané dokazovanie - oboznámiac sa s obsahom predmetnej Zmluvy o úvere, ako aj Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, obsahujúcich rozhodcovskú doložku - vec správne právne posúdil, keď vychádzal pri rozhodovaní ako z relevantnej skutočnosti, že daný zmluvný vzťah medzi veriteľom a dlžníkom je nutné posudzovať ako spotrebiteľský vzťah a následne aj vychádzajúc z príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka svoje rozhodnutie zdôvodnil. Odvolačný súd poznamenáva, že vyslovené stanovisko je plne konformné a v súlade s početnou judikatúrou Súdného dvora ES (napr. C-240/98 až C-244/98, C-473/00, C-168/05, C-243/08, C-40/08, C-227/08, C-76/10) dotýkajúcou sa problematiky spotrebiteľského práva a ochrany práv spotrebiteľa.

Pokiaľ odvolateľ polemizuje o správnosti právneho posúdenia Zmluvy o úvere ako spotrebiteľskej zmluvy z dôvodu, že okresný súd nemal preukázanú existenciu spotrebiteľa a dodávateľa, keď nevykonal vo veci dostatočné dokazovanie, odvolačný súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že v štádiu exekučného konania, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu súd nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.) - postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Dokazovanie (vyžadujúce nariadenie pojednávania s možnosťou účasti oprávneného i povinného) v tejto časti exekučného konania neprichádza do úvahy aj z dôvodu, aby sa tým nezmaril účel exekúcie, o ktorej sa má povinný prvýkrát dozvedieť (ak nie je daná výnimka vyplývajúca zo zákona) až doučením upovedomenia o začatí exekúcie. Pokiaľ mal teda exekučný súd pri posudzovaní žiadosti súdného exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie k dispozícii kompletne znenie Zmluvy o úvere vrátane Všeobecných podmienok poskytnutia úveru (č. I. 4 spisu), na základe ktorých právnych úkonov vznikol záväzkový vzťah medzi oprávneným a povinným okresným súdom posúdený ako spotrebiteľský, možno konštatovať, že obsah spisu okresného súdu obsahoval dostatok relevantných skutočností na to, aby okresný súd uvedené posúdenie záväzkovoprávneho vzťahu mohol vykonať.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia je zjavné, že charakter uvedeného vzťahu ako spotrebiteľského okresný súd ustálil po preskúmaní obsahu Zmluvy o úvere, pričom dospel k záveru, že sa jedná o zmluvu, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Ďalej uviedol že Zmluva o úvere má charakter formulárovej zmluvy, a tiež, že uvedená zmluva je adhézna, t. j. spotrebiteľ ju mohol prijať buď ako celok, resp. ju odmietnuť. Odvolačný súd, ako už bolo uvedené vyššie, sa s uvedeným názorom okresného súdu stotožnil, keď poukazuje na znenie ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka platného v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere (spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom) ako aj na legálnu definíciu dodávateľa (§ 52 ods. 3 OZ platného v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere) a spotrebiteľa (§ 52 ods. 4 OZ platného v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere). Už z preskúmania obsahu samotnej Zmluvy o úvere je totiž zjavné, že oprávnený, v predmetnej zmluve v postavení veriteľa, sám seba označil identifikačnými údajmi charakterizujúcimi podnikateľa (IČO, údaj o zápise v Obchodnom registri a právna forma veriteľa - spoločnosť s ručením obmedzením), ktoré postavenie navyše vyplýva aj z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, Oddiel: Sro, vložka č. 23636/B, kde ako

jeden z predmetov činnosti oprávneného je uvedené poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Povinný, ktorý je podľa obsahu Zmluvy o úvere fyzickou osobou, je v predmetnej zmluve charakterizovaný identifikačnými znakmi, ktoré nie sú typické pre podnikateľa, t. j. menom a priezviskom, miestom trvalého pobytu, rodným číslom a číslom občianskeho preukazu. Z listinných dôkazov obsiahnutých v spise exekučného súdu a ani z tvrdení oprávneného nevyplýva, že by vykonával obchodnú alebo inú podnikateľskú činnosť. Vzhľadom na uvedené je potom oprávnený dodávateľom v zmysle § 52 ods. 3 OZ a povinný spotrebiteľom (§ 52 ods. 4 OZ) tak, ako na to správne poukázal okresný súd. Rovnako je zrejímavý aj formulárový a adhézný charakter Zmluvy o úvere, keď táto je tvorená vopred predtlačnými údajmi veriteľa, kolónkami pre vpísanie identifikačných údajov dlžníka, výšky poskytnutého úveru, odpłaty a spôsobu splácania. Všetky ostatné zmluvné dojednania sú súčasťou Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Pokiaľ okresný súd uvedené posúdenie uskutočnil preskúmaním relevantných listín tvoriacich súdny spis s tým, že v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že daná zmluva je spotrebiteľskou podľa svojho obsahu, keď ide o zmluvu, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom, ide o zmluvu formulárovú a adhéznú, čo vedie spotrebiteľa k prístupiu na podmienky vopred pripravené dodávateľom a oprávnený ju v rámci podnikateľskej činnosti používa pri uzatváraní zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu, pričom zároveň zdôraznil postavenie oprávneného ako podnikateľa v oblasti spotrebiteľských úverov, možno mať za to, že odôvodnenie napadnutého uznesenia obsahovo napĺňa požiadavky, ktoré sú kladené na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v § 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 O. s. p.. Preto odvolací súd námietku odporcu, ktorou poukázal na nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, nepovažoval za dôvodnú.

Námietka oprávneného, podľa ktorej exekučný súd prekročil rámec svojej preskúmvacej právomoci, keď posudzoval súladnosť exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku so zákonom, neobstojí. Vychádzajúc z dikcie zákonných ustanovení, a to tak Exekučného poriadku, ako aj Zákona o rozhodcovskom konaní je zrejmé, že súd je v každom štádiu vedenia exekúcie povinný dôsledne skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie. Predovšetkým, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, je spôsobilým exekučným titulom v zmysle ustanovenia § 41 Exekučného poriadku a či subjekty, voči ktorému a v prospech ktorého sa má exekúcia vykonať, sú zhodné so subjektmi označenými v exekučnom titule; prípadne skúmať, či došlo k prechodu práva alebo povinnosti na inak označený subjekt v zmysle ustanovenia § 37 ods. 3 Exekučného poriadku. Súd v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu (obzvlášť v štádiu pred vydaním poverenia pre súdneho exekútora) musí na zistenie nezákonnosti vedenia exekúcie aj adekvátne procesne zareagovať. Vyslovený právny názor plne zodpovedá záverom obsiahnutým v judikáte Súdného dvora (ES) vo veci Pohotovosť C-76/10 zo dňa 16. 11. 2010. Súdny dvor v súvislosti so skúmaním nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách rozhodol, že vnútroštátny súd má aj vo fáze výkonu rozhodnutia povinnosť aj bez návrhu posúdiť nekalú povahu podmienky obsiahnutej v zmluve o úvere uzavretej poskytovateľom úveru so spotrebiteľom. Je úlohou dotknutého vnútroštátneho súdu určiť, či sa má podmienka zmluvy o úvere považovať za nekalú v zmysle článkov 3 a 4 Smernice Rady 93/13/EHS a v prípade kladnej odpovede je úlohou uvedeného súdu vyvolať všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, s cieľom ubezpečiť sa, že tento spotrebiteľ nie je viazaný touto podmienkou.

Oprávneniu súdov v exekučnom konaní skúmať právomoc rozhodcovského súdu v súvislosti s existenciou rozhodcovskej zmluvy, resp. s jej neplatnosťou, nebránia ustanovenia Zákona o rozhodcovskom konaní, napr. § 21 ods. 2 alebo § 40 ods. 1 písm. c/ tohto predpisu. Tieto ustanovenia sa týkajú všeobecne účastníkov rozhodcovského konania, ktorými môžu byť aj iné subjekty než spotrebiteľ, pričom sa v nich premieta klasická rímska právna zásada (princíp) „vigilantibus iura scripta sunt“ („práva patria bdelym“ alebo „nech si každý stráži svoje práva“ alebo „zákony sú písané pre bdelych“). Kým nevyužitie postupu podľa týchto ustanovení v prípade iných účastníkov rozhodcovského konania znamená stratu možnosti skúmať a spochybňovať rozhodcovskú zmluvu a tým aj právomoc rozhodcovského súdu v konkrétnej veci (pretože inak by tieto ustanovenia strácali svoj zmysel - boli by nadbytočné), v spotrebiteľských veciach tomu tak nie je. Princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. To znamená, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení Zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať

existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd naplňuje príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa.

Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami, a to či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t.j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý.

Rozhodcovskú doložku koncipovanú v takom znení, ako vyplýva z bodu 15 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, správne okresný súd právne posúdil ako neprijateľnú, a s poukazom na ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka tým absolútne neplatnú (spotrebiteľa nezaväzujúcu) zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve, nakoľko spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, a to výrazne v neprospech spotrebiteľa. Podstatnou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednania je skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom vopred individuálne dojednaná a celkom zjavne nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Rozhodcovská doložka nebola, napriek jej formulácii, skutočne alternatívnou. Veriteľ podaním návrhu v rozhodcovskom konaní uskutočnil výber predpokladaný v čl. 15 zmluvných dojednaní. Po tomto výbere už povinný nemal faktickú možnosť podať návrh na začatie konania pred všeobecným súdom, musel sa podrobiť rozhodcovskému konaniu, čím došlo k porušeniu Ústavou SR garantovaného práva každého na spravodlivý súdny proces pred nezávislým a nestranným súdom. Spornosť vo vyvážení vzájomného zmluvného vzťahu, pokiaľ ide o rozhodcovskú doložku, navyše vyvoláva i skutočnosť, že priamo v predtlačí Všeobecných obchodných podmienok v rozhodcovskej doložke je vopred určený konkrétny jediný rozhodcovský súd, ktorý je oprávnený v rozhodcovskom konaní spory vyplývajúce z danej zmluvy rozhodnúť. Takouto formuláciou rozhodcovskej doložky bolo dlžníkovi - povinnému absolútne odňaté právo slobodnej voľby uplatnenia či bránenia svojho práva nielen medzi všeobecným súdom a rozhodcovským konaním, no aj právo slobodného výberu konkrétneho rozhodcu či rozhodcovského súdu, ktorý by spor z danej spotrebiteľskej zmluvy podľa voľby spotrebiteľa rozhodol. Odvolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že množstvo exekučných vecí s obdobným skutkovým základom, kde rozhodcovské rozsudky ako exekučné tituly vykazujú značnú dávku podobnosti, naznačuje istú väzbu medzi rozhodcovskými spoločnosťami a jednou zo zmluvných strán (oprávneným), čo už samo osebe vedie k pochybnostiam o dostatočnom individuálnom prístupe k ochrane práv spotrebiteľa zo strany rozhodcov.

Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (a to ani sčasti) spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnému vznikol nárok, ktorého vymoženia by sa mohol v rámci exekúcie domáhať. Uvedený nedostatok je už sám o sebe dôvodom neumožňujúcim poveriť súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Preto odvolací súd uznesenie exekučného súdu podľa ustanovenia § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3: 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.